

JOVENÍVOLA

=====

NOVEMBRE - 1955

=====

En fer recompte dels fets més actuals del nostre "Orfeó", no podem deixar de mencionar els últims Festivals Bach-Beethoven.

Sincerament creiem que no és un mer romanticisme sinó un fet objectiu, el que fa sentir-nos orgullosos dels resultats i de l'èxit obtinguts.

I com sigui que essent aquest un tema de màxima actualitat, serà tractat més extensament des de les pàgines d'aquesta mateixa "JOVENÍVOLA", ens limitarem des d'aquí a expressar la nostra satisfacció i donar les gràcies a tots els que l'han fet possible.

oooo0000oooo

SOLISTES QUE HA TINGUT L'ORFEÓ CATALÀ

=====

En primer lloc, vull parlar dels nois. Quan anàrem a Montserrat per primera vegada a beneir la nostra Senyera, cantàrem la Missa de Victòria "O quam gloriosum et Regnum". El sopran solista del "Benedictus" fou en Xavier Pons, un dels primers en fundar el chor de nois. Més endavant formà part de la corda de barítons. Una vegada separat de nosaltres, encara que només amb apariència, l'hem tingut sempre al nostre costat i avui encara fa honor al nostre distintiu, lluint-lo a la solapa de la seva americana.

Més tard, sobresurtí un nou solista a la secció de nois que durà molt temps, ja que conservà la veu fins als tretze o catorze anys. Aquest fou Eduard Xifré. Tots vosaltres el recordareu, car en la nostra última excursió a Madrid ens acompanyà sempre. Tenia una veu bonica i de gran extensió; era una delícia sentir-li cantar "La filla de Maria", del Mestre Millet. Quan estrenàrem "La mort de l'escolà", de Nicolau, el Mestre li confià el "solo" i fou una meravella. El Mestre mai més no tingué confiança en els altres nois que han passat per dita secció. Era esquifit com una figura de pessebre; alguna vegada un cantaire d'aquella època que es deia Josep Saló, l'aguantava dret dalt de la palma d'una sola mà.

A continuació sortiren altres valors d'aquesta secció. Recordem aquell diàleg del pessebre, executat pels nois Bou i Iglèsias quan estrenàrem la "Cantada de Nadal", del Mestre Pujol. Avui tots dos són pares de família i el primer segueix en els nostres rengles. Últimament aquesta obra figurà de nou en programa, i el fill del Mestre, en Lluïset, junt amb el nen Torruella escoltaren molts aplaudiments.

La primera solista de la secció de noies fou la mateixa professora, la Sra. Emerenciana Wehrle. Recordo que en una ocasió estrenàrem un poema del Mestre Lamote de Grignon al Teatre Novetats. Entre els números de la composició hi havia una ària de rossinyol que la va cantar

admirablement.

Del "Cant dels ocells", del Mestre Millet, en feia una creació; jo crec que totes les solistes que l'han seguit, han procurat imitar la seva dicció.

Ben aviat sortiren nous valors com a solistes, una tal senyoreta Fenosa, Fonollà, Marquet, que durant uns anys foren les que s'emportaren els aplaudiments del nostre públic. Més tard descobrirem dintre la secció de noies una gran solista: Andreua Fornells. Fou ben acollida pel públic i crítics de casa nostra i de l'estranger. Per la seva veu fresca i d'una afinació perfecta actuà com a solista en grans esdeveniments artístics, com són "Les Estacions", que tots coneixeu, i la "Novena Sinfonia", de Beethoven.

Aquestes intervencions la portaren a l'Escola Municipal de Música com a professora de cant.

En un interval de la seva absència, sorgí el problema de manca de solista per a "La Mort de l'escolà", i el Mestre Pujol escollí una de les soprans més jovenetes i la va provar, dient al Mestre Millet, "ja tenim solista per aquella obra". Fou Montserrat Valls que durant un temps va sortir-se'n airosament.

Més endavant tinguérem la sort de descobrir un altre valor artístic. Em refereixo a la sopran Montserrat Salvadó. ¿Qui no la recorda en "El testament d'Amelia" i "La núvia malhaurada"? Jo sempre he cregut que té condicions sobrades per cantar grans coses, però la seva modèstia fa que quedin restringides les seves possibilitats.

Amb motiu de l'estrena de "Chora", del Mestre Lluís M. Millet, fou precis una contralt solista. La que ho portà a terme, amb la precisió i dramatisme que requeria, fou la senyoreta Colomer. Plàstima que el nou estat la tingui separada de nosaltres, ja que nauria sigut plaent sentir-la en altres ocasions.

Durant aquest últim temps han sorgit altres valors. La senyoreta Barbany, amb una veu lleugera i extensíssima. Recordeu-la sinó en l'"Evocación sevillana" del Pare Donostia. No cal dir que li desitgem el major èxit en la seva carrera artística.

La senyoreta Laura Núñez, actual solista, ja està bregada amb el nostre repertori i vull fer constar que canta una "Teresa", de Nicolau, amb molta justesa i precisió.

Últimament la Senyoreta Núria Torra ens cantà una "Mort de l'escolà" primorosament. No fa gaire donà una audició de "lieders" a Sallent, acompanyada al piano per la seva mare.

He de fer constar també, que la nostra companya Pilar Roca ha actuat moltes vegades.

En la secció d'homes tinguérem en principi un tal Badia, tenor, que a manca d'un bon baríton feia el "solo" de "La Pàtria Nova".

En canvi, tinguérem un bon baix, l'Abel Bonet. Amb ell durant molt de temps no hi hagué problema per la corda greu: per les altres cordes, el Mestre s'havia de valer de cantaires que sense tenir una bona veu, a les seves mans, sortien del pas discretament, entre ells Jaume Vall i altres. Fins el Mestre Pujol hagué d'actuar algunes vegades.

Qui sobresortí d'entre tots, fou en Ramon Crespo, al qual el seu entusiasme i estimació per l'Orfeo el feren insubstituïble durant molt temps.

També passà pels nostres rengles un gran tenor d'òpera, que potser el seu caràcter li malogrà la carrera. Es deia Bosch. Recordo que un estiu que donaven òpera al Teatre Bosch de Gràcia, el contractaren per cantar "l'Hernani". Com sigui que la primera representació tingué molt d'èxit es barallà amb l'empresari perquè volia modificar el contracte. A casa nostra, en una de les seves intervencions artístiques, també tingué raons amb un crític musical. En un casament al Cambril de l'Església de la Mercè, mentre cantava "Jesús als Nois", del Mestre Nicolau, a una senyora que estava prop de nosaltres, les llàgrimes li anaven cara avall per l'emoció produïda.

Quan anàrem a Madrid per primera vegada, havia de fer de solista en la "Novena Sinfonia" i va exigir un cotxe a la seva disposició per a traslladar-se de l'estació a l'Hotel i al Teatre. Com sigui que li fou denegat buscaren un nou tenor i aquí acabà la seva intervenció a l'Orfeo Català.

Vingué un dia que la corda de primers tenors flaquejava i el Mestre féu passar dos o tres cantaires de segons a primers. Aviat es descobrí el que més endavant havia d'ésser el gran artista Emili Vendrell. Recordeu que quan cantava el "solo" de la sardana "La nostra verema", "Arbre fruïter" etc., la seva veu s'anava afermant i quan donàrem "La Passió segons Sant Mateu" de Bach, i el Mestre li confià l'Evangeli, es pot dir que es transformà en un gran artista; així ho proclamà el Doctor Schweitzer que actuava d'organista.

A partir d'aquí tots sabeu els èxits obtinguts durant la seva carrera lírica. Avui el tornem a tenir entre nosaltres i de tant en tant li podem sentir el diàleg de pastors del Mestre Canteloube.

Aviat sorgí un altre tenor que durant molt de temps assolí el lloc preeminent com a solista, el nostre Josep Torra. No cal la seva ponderació; tots el coneixeu i haveu apreciat les seves intervencions i avui encara si li senti el "Panis angelicus", tindreu la impressió que per ell no passen els anys.

També vull parlar d'un altre tenor solista, l'Angel Sala. Aquest cantava a la corda de tenors segons; encara que no tingués una gran veu, el seu amor i entusiasme pel Mestre Millet i l'Orfeo el feien créixer interpretant els "Cants espirituals" del Mestre i diversos "motets". Quan cantàvem el "Captant", de Nicolau, després que la Sagrada Família fou foragitada amb crits de "no, no a fora..." vénen aquelles frases tan punyents dites pels tenors: "abaixa els ulls, ella" aquesta última paraula la deia dominant tota la corda, amb un sentiment que enamorava el Mestre. Això vol dir que moltes vegades amb una frase musical es descobreix un bon cantaire.

Avui, tammateix, contem amb una parella de solistes que, formats a les mans del nostre estimat Mestre Lluís M. Millet, ja han donat bons fruits amb obres de gran volada. Em refereixo a en Gaietà Renom i Josep López Esparbé. No sóc jo qui he de cantar ses excel·lències en el seu dia ho féu el nostre públic i confiem poder-los apreciar de nou amb interpretacions si cal més atrevides.

I ara solament he de demanar indulgència per si he sofert alguna omissió, que en aquest cas fora involuntària.

MIQUEL VALLS.

¿ TU ETS DE L'ORFEÓ CATALÀ ?

Quantes vegades - m'ha passat a mi i quasi ben segur que a tu, home, i a tu, noia cantaire -, ja sia per l'atzar d'una conversa, per l'amistat o per qualsevol altre motiu que no analitzarem, ens havem trobat amb aquesta exclamació : "¡Caram!, ¿ tu ets de l'Orfeó Català ? ...". Aquest "tu ets" portava un no sé què de veneració, que ens ornava amb una aureola de privilegi i ens feia importants.

Ho sabeu perquè ens en sentim d'importants ? Moltes vegades, hem llegit - moltes altres vegades ens ho han dit els que podien parlar-ne amb fonament de causa -, de la gloriosa herència llegada a nosaltres pels que ens precediren ja fa més de seixanta anys. Doncs bé; hi tenim dret a sentir-nos importants. Hi tenim tot el dret. Però els drets comporten també uns deures.

Per tant tenim també el deure, inel-ludible, que aquesta importància ho sigui tal com era abans i tal com ha estat sempre. Deixar-la esmortir, no donar-li forces suficients per mantenir-la, és malversar-la, aquesta herència i, per consegüent, ens fem responsables d'una pèrdua moral i potser material fortament arrelada a casa nostra.

Tu ets de l'Orfeó Català. Som de l'Orfeó Català. Tenim per això mateix tots els trumfos a les mans. En tot temps la nostra Entitat ha estat el fogar de l'ideal, de l'ideal del cant, de l'art de la cançó, aquest art que arreplega tot el que encara hi ha de noble, de sa i selecte en els costums nostres. I si homes tingué aquest fogar que no claudicaren mai, que s'esforçaren i reeixiren per mantenir encès i vivificant l'alt esperit que els arborà, avui tenim també els homes precisos per mantenir aquest escalf.

Avui parlem de sacrificis i abnegacions com si fos una cosa nova, una cosa gairebé inèdita, i potser ho sigui per molts de nosaltres. En les nostres files tenim encara - i Déu faci que per molts anys - qui ens en podria parlar d'aquests sacrificis i d'aquestes abnegacions, que començaren en el moment precis que es fundà l'Orfeó i que no han d'acabar mentre l'Orfeó visqui. Mal aniria que no tinguéssim dificultats! Necessitem aquest esforç continuat, aquesta sensació constant de !apa! !apa! una mica més... Mentre ens enfadem, ens cansem i ens sacrificuem, vol dir que l'obra marxa i marxa ferma. ¡Ai de nosaltres si un dia - Déu faci que no arribi - ens manqués aquest delit! ¡Ai de nosaltres si no calgués esforçar-se gaire per tirar endavant! Tenim la certesa que aquest camí planer - que potser havem somniat alguna vegada -, aquest dolç anar fent, tranquil i sense neguit, ofegaria el caliu del nostre fogar.

Cal reposar de tant en tant. No hi ha cap dubte : el repòs és necessari. Però potser més que repòs ens cal de vegades lliurar-nos d'aquesta sensació d'angoixa, cal respirar fonament - revifant la sang i renovant el delit -, i seguir el camí, seguir-lo amb fe cega, escoltant i obeint el Mestre: ell sap el que es fa.

La responsabilitat de l'obra de l'Orfeó ens aparella - Mestres, cantaires i dirigents - conscients de la tasca a fer i del rumb a seguir. Prendre's les coses a la fresca no és propi ni és digne de cap orfeonista que es tingui per tal. Voler ser de l'Orfeó per fer bonic és fer el ridícul i malversar l'esforç diari de tots. Ja en tenim de figures exemplars - que amb el seu esforç i saber s'han guanyat un lloc perenne en el nostre Casal - no ens cal tenir-ne de decoratives en les nostres cadires ni al nostre costat.

Qui vulgui ser de l'Orfeó ha d'estar disposat a treballar i treballar de valent; ens ho han dit moltes vegades i és veritat. Qui vulgui "fer mèrits" sense fer res, és molt millor que ho pensi bé i després ens deixi tranquils. Tots hi sortirem guanyant.

Quan el dia menys pensat ens diguin - o et diguin personalment, home o noia cantaire - "¿Tu ets de l'Orfeó Català?", que aquesta exclamació ressoni en el nostre interior d'aquella manera com dèiem abans: amb tota la veneració, amb tot el privilegi i amb tota la importància - permeteu-nos que ho repetim - **AMB TOTA LA IMPORTÀNCIA** que l'aureola d'orfeonista es mereix.

JOAN CAPDEVILA I NOGUÉS

oooo0000 oooo0000oooo 0000oooo

RECORDS D'ANTANY

=====

LA TAULA RODONA

Com ja sabeu, la Taula Rodona és la més gran que tenim al cafè. Actualment en tenen el ple domini els de la corda de baixos. En els dies d'assaigs d'homes i de conjunt, abans de començar l'assaig, si entreu al cafè, veureu com la majoria dels que estan asseguts a la Taula Rodona, pertanyen a la corda de baixos.

Doncs bé; anem més endarrera, en aquells temps d'abans de la guerra. Aquesta taula constantment estava ocupada per la majoria d'elements més destacats del nostre "Orfeó Català". Miraré de fer memòria dels seus noms, encara que temo molt que potser m'oblidi d'algun d'ells. Aquests eren el Mestre Lluís Millet, Mestre Francesc Pujol, Tomás Millet, Pasqual Boada, Joan Llongueres, Amadeu Vives, Rafael Vives, Àngel Sala, Srs. Duran, Parramon, Salvador Millet, Frederic Lliurat, Dr. Fontanills, Jaume Marill, Josep Mullor, Mossèn Angelina, altre Reverent que no recordo el nom, a vegades Mossèn Padrós i quan es trobava a Barcelona, Mossèn Romeu i algun altre que com ja dic abans no recordo.

En voleu de discussions en aquella taula; es parlava de totes les coses passades, presents i per l'esdevenir. Comentaris tants com en volgueu.

També es feia broma. Recordo que una vegada el Mestre Vives digué: "Fem ganyotes?" I tots en férem; i quines cares més estrafolàries posàvem tots; el Mestre Millet en féu de ben remerables i tots en férem a la nostra manera. Però el qui va batre el rècord, fou el Mestre Vives, puix que en féu una de tan barroera i espectacular, que la seva cara quedà estrafeta enormement. En voleu de comentaris i rialles de tots els presents; fou una vetlla ben agradable que durant molts dies en tinguérem un bon record.

La Taula Rodona estava concorreguda cada dia tarda i nit, tant els festius com els feiners. El cap de colla era en Tomás Millet que ostentava el càrrec de tresorer, i que, com molts recordareu, el complia d'una manera molt exemplar, de la qual cosa guardarem una bona recordança. Ell no faltava mai, sempre era el primer, car quasi tota la seva vida la feia a l'Orfeó, vetllant pels interessos econòmics de la nostra entitat.

Al redós de la Taula Rodona, es perfilaven projectes, es parlava de música, d'art, d'excursionisme, d'història i per cert que en aquest tema el Mestre Millet estava ben imposat dels nostres fets històrics i ens delectava amb els seus comentaris sobre cada fet.

Com sia que el Sr. Pasqual Boada, el llavors nostre Secretari, que ostentà aquest càrrec durant llarg temps, era aficionat a la fotografia, també es parlava d'aquest tema, així com de pintura car també n'era aficionat, de tal manera que un dia es féu una exposició de les seves obres pictòriques a l'estatge de l'Orfeó i que per cert fou molt remarcable. En fotografia li fou premiada una obra seva en un concurs i va ésser publicada en "El Día Gráfico" i per celebrar tal esdeveniment, el Sr. Boada en un dia determinat ens obsequià amb un refresc a tots els assistents a la Taula Rodona. D'excursionisme se'n parlava molt sovint, ja que ho sentíem molts dels allí concurrents, especialment el Sr. Tomàs Millet, que sovint efectuava excursions i donava les seves impressions i a mi em plaïa força per ésser una de les aficions que sento més intensament.

La primera vegada que vaig anar a Núria em vàreuig trobar amb ell junt amb el Sr. Duran. Cada any i per la Tardor organitzava una excursió al Montseny, per tal d'admirar la bellesa que es pot gaudir en aquesta època de l'any, ja que en totes les seves valls i fondalades es veuen les fulles dels arbres daurades, ço que li dóna un aspecte sublim i encantador. El Mestre Millet també sentia l'excursionisme i en una de les tertúlies ens contà una excursió efectuada al Montseny amb unes anècdotes succeïdes a La Figuera, del Pla de la Calma, que està situada entre el Tagament i La Mora. Tant el Mestre Millet com en Tomàs Millet eren socis del "Centre Excursionista de Catalunya".

Coses viscudes, coses passades, i els records de les quals guardarem aquells que restem en vida dels que assíduament assistíem en aquelles tertúlies tan agradables, ja que llavors a l'Orfeó s'hi feia vida social més activa, tant de socis protectors com choristes. Tots sentíem un amor intens a totes les nostres coses. L'"Orfeó Català" el seu prestigi ja estava ben extès per arreu del món i ens delectaven els agradables comentaris que d'allà al lluny i de prop es feien sobre la nostra obra cultural i artística.

Amics, els de la Taula Rodona, vibràvem intensament en tots els fets que s'anaven succeint, i més si afavorien els nostres sentiments.

La vida de l'"Orfeó Català" era la nostra, car de la seva llavor escampada per arreu de Catalunya, n'eixiren un bon planter d'institucions similars a la nostra, i com que sentíem fortament l'èxit d'aquella llavor que tant havia florit, als de la Taula Rodona ens complaïa comentar-ho llargament.

Pel juliol de l'any 1936 sóc a la Taula Rodona. Crido: "Ventura" i em respon: "Què, voleu Jové?" I li dic: "Porteu-me un "suau". Des d'aquella data pot dir-se que quedà desfeta la tertúlia dels assistents a la Taula Rodona.

EMILI JOVÉ

LONDRES 1914

En un dia de la meua petita estada a Anglaterra, formant part de l'"Orfeó Català" en la seva excursió artística a l'estranger, a

l'hora de sopar una cambrera va donar-me una carta; venia de Barcelona i hi havia la signatura de la meva mare. Entre les moltes amoroses paraules que una mare té pels seus fills, em deia que tornés de seguida perquè havia rebut una carta de la Comissió Mixta de Reclutament, interessant la meva presentació urgent; cas de no fer-ho, seria declarat com a desertor.

Havent acabat de sopar, vaig anar a veure el Mestre Millet, explicant-li el que hem passava; una vegada assabentat, va acompanyar-me prop del Sr. Cabot i aquest va dir-me que com que quedaven pocs dies d'estar a Londres, era una llàstima que jo marxés abans i sol; podia quedar-me amb tots ells, i arribat a Barcelona presentar-me tot seguit; jo hi enviaré - em digué el Sr. Cabot - en Riera (conserge que fou de l'"Orfeó Català"), perquè si et passés quelcom, puguis saber-ho de seguida.

L'endemà de la meva arribada a Barcelona, vaig anar a l'oficina de la Comissió Mixta de Reclutament. Val a dir que estava espantat, tant jo, com la meva mare que m'acompanyava.

Mentre anaven cridant noms jo m'estava assegut; en veure que no havia estat cridat, vaig parlar amb un capità, explicant-li que havia rebut la citació mentre jo estava a fora de Barcelona i que ara venia i no m'havien cridat. Em preguntà on havia estat. Resposta meva: A París i Londres amb l'"Orfeó Català". Va fer-me esperar una petita estona que per mi i la meva mare, que estava plorant, ens semblà inacabable. Quan em cridaren, vaig pujar, més mort que viu, car pensava que anava a buscar la sentència. La Comissió que estava formada per oficials d'alta graduació m'esperava a peu dret, i així que jo vaig estar prop d'ella, un em digué: Vd. dice que ha estado en París y Londres con el "Orfeó Català" ?.

-- "Sí, mi Capitán".

-- "Pues bien, pero muy bien -- contestà un altre -- le pondremos en su hoja de servicios que Vd. ha prestado un gran servicio a la Patria por la labor realizada en el extranjero por el benemérito "Orfeó Català" "

En sentir aquestes paraules els ulls m'espurnejaren d'alegria i vaig ésser acomiadat amb una forta estreta de mà de tots aquells senyors Oficials.

FRANCESC GRAU

oooo0000 oooo0000oooo 0000oooo

NOVENARI D'INTERVIUS DESPRÉS DE LA CANTATA I LA NOVENA

Davant dels èxits obtinguts en els Festivals Bach-Beethoven, pel nostre gloriós "Orfeó", he cregut que seria grat als lectors de "JOVE-NÍVOLA" poder saber que els ha semblat i com opinen un grup de nou persones sobre els esmentats Festivals. He escollit un músic de l'orquestra, un solista, un crític musical, persones d'entre el públic, el senyor Administrador del Palau i el nostre Director. Degut a la manca d'espai us faré la presentació sense preàmbuls. Són els següents; Sra. Concepció Callao de Sánchez Parra, la nostra magnífica cantant; Sr. Mateu Valero, insubstituïble primer viola de totes les orquestres de casa nostra; Sr. Joan Arnau, crític musical de "El Mundo Deportivo", "Club" i "Radio Joventut"; Senyoreta Dolors Espresate, de la futura

promoció d'aimants de la música; Senyoreta Francina Rigau, del Magisteri; Sr. Josep Flechoso, oficinista; Sr. Josep Janés i Olivé, editor; Sr. Jaume Marill i Mestre Lluís M. Millet, sobradament coneguts.

JOSEP FLECHOSO

-- Amb l'entusiasme amb què aplaudeix, ja em demostra Sr. Flechoso, que ha quedat força satisfet de l'execució. ¿Tindria inconvenient de dir-nos el perquè?

-- Han estat dues grans obres assajades meticulosament per l'Orfeó, els elements del qual es superaren en la seva comesa i han sabut seguir amb gran entusiasme el seu Director, el Mestre Millet, ànima d'aquest esdeveniment musical, el qual, amb la seva batuta ha fet arribar a tots els intèrprets i assistents les bel·leses de tan admirables pàgines musicals. L'orquestra ha estat molt ajustada i ens ho ha demostrat principalment en els tres primers temps de la "Novena Sinfonia".

-- Què li ha agradat més la Cantata o la Novena?

-- Les dues partitures són magnífiques. No sabia pas quina escollir.

-- Què opina de les crítiques que han publicat els diaris?

-- La de "La Vanguardia" i "Hoja Oficial", que són les úniques que he llegit, m'ha semblat molt encertada la primera, que prodiga merescuts elogis al Mestre Millet, per haver arribat a aconseguir amb el seu esforç tan admirables audicions.

-- Com jutjaria la intervenció de l'Orfeó Català en el quart temps de la Novena?

-- Magnífica i molt valenta, demostrant una vegada més que ha estat molt assajada la partitura, extrem aquest que m'agrada recalcar i que ja ens té acostumats aquesta gran massa coral tan encertadament dirigida pel fill del seu gloriós Fundador.

-- Ha trobat excessius els preus de les localitats?

-- No m'ho han semblat, degut que ja em penso que el pressupost deu ésser crecudíssim.

-- Sr. Marill !....

=====

JOAN ARNAU

-- Com a crític musical, ha quedat satisfet dels Festivals Bach-Beethoven?

-- Més que satisfet, emocionat. Aquestes manifestacions musicals són molt importants per la formació cultural d'un poble, i ara, en uns moments en què l'Art es troba en una època de transició, en què les noves tendències artístiques no són massa aconsellables, és molt afalagador veure com entitats del prestigi de l'"Orfeó Català", segueixen el camí de la veritat i del bon gust. No ho dubti: un festival representat per obres de Bach i de Beethoven, ha de satisfer el més exigent en qüestions filharmòniques.

-- No ha quedat potser un xic desdibuixada la magnífica Cantata "Crist

jeia en la mortalla" al costat de la "Novena" ? O per al contrari, creu vostè que el públic n'ha copsat totes les seves bel·leses ?

-- La Cantata núm. 4, com totes les altres de Bach, no quedaran mai eclipsades per cap altra composició. Són estels de lluminositat perenne que, per si soles poden definir la puresa d'una forma musical d'inesgotables tresors. Podran programar-se junt amb altres obres tan monumentals com la "Novena", teniu-ne, però, la seguretat que les qualitats de les Cantates quedaran per damunt com a símbol de la música més pura que sona en el món. Estic convençut que les moltes bel·leses de la Cantata "Crist jeia en la mortalla", van ésser gustades amb fruïció per l'intel·ligent públic que assistí als concerts de l'"Orfeo".

-- Diuen que la "Novena" és una obra més per a Director d'Orquestra, que per a Director de Chor. Creu Vostè que el Mestre Lluís M. Millet en enfrontar-se amb aquesta obra, n'ha sortit airos ?

-- Per la seva arquitectura és evident que la "Novena Sinfonia" es presta més al lluïment d'un Director d'Orquestra que d'un Director de Chor, tot i tenint les veus una part important en la partitura. En resposta a la pregunta que em formula, dec manifestar tot seguit que, el Mestre Lluís M. Millet no sols n'ha sortit triomfant, sinó que ens ha demostrat com es domina el conjunt instrumental o com s'ha d'interpretar Beethoven. En el cas del magnífic Director de l'"Orfeo Català", no hi ha el desdoblament artístic a què vostè al·ludeix : existeix el músic complet, el mestre omnipotent que amb la mateixa autoritat condueix les veus dels seus orfeonistes que les veus de l'orquestra.

-- La seva crítica de "El Mundo Deportivo" corresponent al diumenge dia 23 d'octubre, és força afalagadora pels de l'"Orfeo". No obstant ara m'agradaria que, molt breument ens digués alguna de les coses, que sense desvirtuar el conjunt, a Vostè no li varen agradar.

-- L'"Orfeo Català", prepara tan curosement les seves actuacions que és difícil - per no dir impossible - trobar-hi cap defecte. Però assenyalaré una cosa que no va agradar-me gens dels festivals, va ésser el que solament es donessin tres audicions.

-- Una darrera pregunta : ¿Què opina de les crítiques dels seus companys?

-- L'interrogant és delicat. però li contestaré : Malgrat la reconeguda competència que tots els meus companys tenen en la missió crítica, les seves cròniques i fins la meua, pequen de fredes. Les interpretacions que l'"Orfeo Català" ha donat de les obres de Bach i de Beethoven, es mereixen una acollida més entusiasta, més diferenciada dels adjectius que usualment fem servir. I és que la taula valorativa es limita excessivament, amb el pertinent perill que els comentaris mantinguin sempre un to fred, al marge de tota emoció i de tota repulsa. Això fa que tot, bo o dolent, sembli per mitjà de les crítiques, discret, normal, sense aproximacions a zones de excel·lències o de mediocritat.

-- A cercar adjectius toquen.

=====

DOLORS ESPRESATE

-- És la primera vegada que sentis la "Novena" ?

-- Sí, per primera vegada.

-- Conten que Wagner -- que no pensava pas dedicar-se a la música-, la

primera vegada que va escoltar la "Novena", li produí una tan forta impressió que fins estigué una llarga temporada malalt i fou aleshores quan decidí dedicar-se a l'Art dels sons. És per això que tots els festivals Beyreuth comencen sempre amb la interpretació de la "Novena Sinfonia". Bé doncs - sense desitjar-te la malaltia - podries contar-nos quina impressió t'ha causat ?

-- M'ha agradat molt. No obstant he de fer constar que jo no hi entenc gaire. M'ha semblat una obra forta, vibrant, valenta. El quart temps amb els solistes i chor és quelcom extraordinari. M'ha frapat molt. Es magnífica.

-- També tinc entès que és la primera vegada que sents l'"Orfeò", veritat ?

-- Sí, sí, també, per primera vegada.

-- Què t'ha semblat ?

-- Moltes persones, molt ben unides, molt afinades i molt ben dirigides.

-- Una impressió ràpida del Mestre Lluís M. Millet ?

-- Un home que sap ben bé el que porta entre mans.

-- Influirà aquesta audició en la teva futura afició a la música ?

-- "Peut etre" Es molt possible que sí.

-- T'agradaria cantar a l'"Orfeò" ?

-- No crec tenir condicions. Desafino molt. A més es necessita un gran esperit de sacrifici...

-- Sra. Sancristòfol, deixeb-la a la vista.....

=====

CONCEPCIÓ CALLAO

- Sra. Callao; Quantes vegades ha col.laborat amb l'"Orfeó Català", en l'execució d'obres dels grans Mestres de la Música ?

- Vaig cantar per primera vegada, a la Sala del Palau, junt amb el gloriós "Orfeó Català" l'any 1921, l'obra magna de J.S. Bach : "La Passió segons Sant Mateu". Després la "Missa Solemnis", de Beethoven, el "Requiem", de Mozart, "Elias", de Mendelssohn, "Missa en si menor" i Cantates de Bach i "Novena Sinfonia", de Beethoven, aquesta darrera diverses vegades.

- Vostè en la seva llarga col.laboració amb l'Orfeó Català, ha estat dirigida pel nostre inoblidable fundador i actualment pel seu fill. Podria definir-los breument ?

- Amb molt de gust. El Mestre Millet (pare) a qui vaig tenir el goig de conèixer i estudiar amb ell quant jo tenia deu anys, a l'Escola Municipal de Música, instal.lada llavors en el Passeig de Pujades, dins del Parc de la Ciutadella, com a persona era digníssim i bo, com a professor competentíssim, i bona prova n'han donat tots els seus deixebles; com a director era d'un gran temperament, gran cor, i un sublim intèrpret dels grans mestres, de les versions dels quals han quedat les inoblidables i cèlebres audicions de la "Passió", "Missa Solemnis" i totes les altres que li coneixem. Com a persona ja he dit que era digníssim i bo i tenia

també un do de gents extraordinari. En cantar per primera vegada el "Requiem", de Mozart sota la direcció de l'actual Mestre Millet, va semblar-me que dalt la tarima hi havia el seu pare. I després d'haver-lo seguit en totes les seves actuacions, "Missa" de Bach, "Elias", "Estacions" i ara en la "Novena Sinfonia", solament se m'acut una cosa recordant el pare. :

"de tal fusta, tal estella "

- De quina de les obres cantades amb l'"Orfeo" guarda el millor record ?

- De totes; però d'una manera especial de la "Passió segons Sant Mateu", de Joan Sebastià Bach.

- Vostè que amb el seu llarg i brillant historial té la fama ben guanyada de magnífica cantant, voldria donar alguns consells als nostres coristes ?

- Com a components d'aquest "Orfeo" que sota la magnífica batuta dels seus Mestres, ha arribat fins on és, han de tenir molt enlairat el sentit del deure de chorista, que jo crec que és el de fer sempre els possibles, encar que això els costi algun sacrifici, per mantenir-se bé de veu, perquè les audicions puguin ésser glorioses com fins ara; perquè quan tornin anar a l'estranger pugui dir tothom que a Barcelona hi ha una massa choral com m'atreviria a dir que no n'hi ha cap més al món.

! Enhorabona ! ! Amunt, i cants !

- I que vostè ens hi pugui acompanyar....

=====

FRANCINA GRAU

- Aficionada a la música ?

- És una de les meves aficions predilectes.

- Què li ha semblat la Cantata "Crist jeia en la mortalla" ?

- Sublim, com tot el que és de Bach, i interpretada amb finíssima expressió. Oint-la, desvetlla dins l'esperit una tal serenor que sembla talment que es visqui una pau interior perfecta.

- Diuen que Bach és el pare de la música. Com definiria Vostè Beethoven ?

- Bach és, per mi, el teòleg de la música; per tant, parla a l'ànima i a l'esperit. Beethoven parla al cor, amb tot el seu bagatge de sentiments diversos.

- La interpretació donada pel Mestre Lluís M. Millet de la Cantata i la "Novena", l'ha complaguda ?

No solament m'ha complagut sinó entusiasmat. He assistit algunes vegades als assaigs de l'"Orfeo" i m'he sentit meravellada i confusa davant la capacitat de treball del Mestre Millet, i de la fermesa de la seva tasca. Un assaig és, per mi, una veritable lliçó musical en extrem profitosa. Per això les audicions no poden ésser menys que el fruit dels seus desvetllaments i del seu incomparable entusiasme.

- Creu vostè que el públic sap copsar tot l'esforç i sacrifici que representa pels Mestres i cantaires donar obres d'aital envergadura ?

- Naturalment; car es tracta d'un públic de veritables melòmans i d'admiradors fervents del nostre "Orfeó" i de tot allò que sent i representa. Què volien dir, sinó, els xardorosos i inacabables aplaudiments del final del Concert ?

- Bé.... no tots . . .

=====

MATEU VALERO

-- Com a part integrant de l'orquestra, voldria donar pels lectors de "Jovenívola", la seva impressió sobre els Festivals Bach-Beethoven ?

-- Un veritable obsequi per l'esperit i un sentiment d'agraïment a l'Entitat, que sens reparar en sacrificis, té la valentia d'afrontar els problemes que forçosament han de sorgir en el montatge d'unes audicions de tanta envergadura, i, a la qual solament guia l'ambició de servir l'art.

-- Quantes vegades ha tocat vostè la "Novena Sinfonia" ?

-- Unes deu o dotze.

-- Deixant apart la darrera, de quina d'elles en guarda millor record ?

-- La del Mestre Pau Casals.

-- Els agrada a vostè i els seus companys d'orquestra col.laborar amb l'"Orfeó Català" ?

-- En tots els meus companys he constatat una veritable simpatia per a l'obra de l'"Orfeó Català". Per la meva part, aquesta simpatia elevada al màxim. ! Fa tants anys que hi col.laboro !

-- Vostè ha tocat diverses vegades sota la direcció del Mestre Lluís M. Millet, voldria definir-lo breument com a Director d'Orquestra ?

-- Precís, enèrgic, sabent el que vol i on va.

-- Una darrera pregunta : ? Quina obra amb chor i orquestra li agradaria que donés l'"Orfeó Català" ?

-- " El Rei David " d'Honegger.

-- Si l'orquestra ho demana ...

=====

JOSEP JANÉS I OLIVÉ

Sr. Janés; Seria tan amable d'indicar-nos si els Festivals Bach-Beethoven, han estat un esdeveniment musical dins la nostra Ciutat ?

-- Evidentment. Com ho foren, l'any passat, les audicions dels "Requiem" de Fauré i Mozart. Com ho solen ésser les grans actuacions de l'"Orfeó Català".

-- Vostè que té una magnífica discoteca - catalogada de les millors de Barcelona - bé hi tindrà alguna "Novena" ? En cas afirmatiu podria fer-nos un judici comparatiu amb la que acaba de sentir ?

-- Les tres "Novenes" que tinc en la meua discoteca, són interpretades per tres de les millors orquestres del món. La nostra comptava amb una interpretació choral que no desmereix de cap de les que conec.

-- Coneixia la Cantata núm. 4 de Bach ? Què li ha semblat ?

-- La coneixia. M'ha semblat, per la delicadesa i l'emoció, per la perfecció general amb què fou interpretada, la part més reeixida del Concert.

-- Com jutja l'actuació del Mestre Lluís M. Millet com a Director d'orquestra ?

-- El Mestre Millet és, a més d'un músic nat, un músic molt ben preparat, i dirigeix amb una força arravatadora.

-- Els llibres de temes musicals, són negoci per a un editor ?

-- Com tots. Uns sí i altres no.

-- Una darrera pregunta. Els "Quaderns Literaris" que vostè va editar anys endarrera, varen promoure un desvetllament literari entre la nostra joventut. No seria possible fer quelcom semblant ?

-- Sembla que s'hagin posat d'acord per fer-me aquesta pregunta.

En una setmana els que m'han demanat el mateix són sis.

Hi estic pensant. Si no hi ha dificultats insuperables per any nou tornarem a tenir "Quaderns Literaris".

-- Bell començament d'any tindrem !

=====

JAUME MARILL

-- Content de l'èxit artístic i econòmic dels Festivals Bach-Beethoven

-- Altament satisfet i contentíssim de l'èxit artístic dels Festivals Bach-Beethoven, que per endavant donava per descomptat, així com també de l'èxit econòmic i encara que aquest aspecte, abans d'ésser llençats uns concerts, és cosa sempre aleatòria, amb dues obres de l'envergadura de la "Cantata Nº 4" i la "Novena Sinfonia", de dos autors com Bach i Beethoven que han calat tan endins en l'ànima del nostre poble i interpretades a més per l'"Orfeó Català" i dirigides pel Mestre Lluís M. Millet, des del primer moment vaig tenir plena confiança que el nostre públic, sempre tan addicte, respondria obertament.

--- Sr. Marill : Sempre que l'"Orfeó" dona alguna obra cabdal de la música amb acompanyament d'orquestra, un sector de públic rondina i troba excessivament cars els preus de les localitats, Podríeu demostrar el contrari ?

-- Admeto que en veure'ns obligats en els concerts sinfònic-chorals a posar uns preus, que dit sense eufemismes de cap mena, rebassen sovint el poder adquisitiu, no sols de les classes productores, sinó també de la nostra admirable classe mitjana, aquesta classe que ha estat sempre i és encara el més ferm puntal de la nostra Institució, contrariï el sector que esmenteu i no volent, per honor seu, passar-se del gaudi espiritual que per ell signifiquen els nostres concerts, els obliga a

a un esforç que molt sovint rebassa les seves possibilitats econòmiques, i per tant els preus que ens veiem obligats a establir poden arribar a qualificar-se d'alts però mai d'excessivament cars.

Perquè els preus, -- i encara que una Entitat de finalitats netament espirituals no pot eludir les inexorables lleis econòmiques i el tocar de peus a terra -- de les localitats per a un concert s'han d'establir en relació al pressupost de despeses i jo us haig de dir, que si en lloc de la funció que m'honoro en exercir a l'"Orfeó Català" fos en un altre organisme de caràcter privat o especulatiu, si en un cas com aquest dels Festivals Bach-Beethoven, hagués establert els preus que han regit en aquest concert m'haurien desqualificat immediatament per inexpert. Perquè cal tenir amb compte, que els càlculs per a establir els preus de les localitats d'un concert, s'han de fer sempre a base que amb el 60 % de l'aforament de la Sala, es pugui cobrir la totalitat del pressupost de despeses de l'audició, i imagineu-vos que nosaltres, a base de dos concerts, que era el que prudencialment calia comptar, encara que sortosament aquesta vegada sobrepassant els pronòstics dels més optimistes, se n'han donat tres, necessitàvem el 90 % de l'aforament per cobrir despeses. I això sense comptar lloguers de la Sala pels concerts i assaigs i el que encara és més important, no valoritzant gens ni mica, els treballs, l'esforç i la intel·ligència posats per Mestres i cantaires en la llarga preparació de les dues obres interpretades en aquests Festivals Bach-Beethoven. Després d'aquests aclariments suposo que entrarà en el convenciment de tots l'injustificat del rondineig que retreieu i molt menys encara el que es puguin qualificar d'excessivament cars els preus que l'"Orfeó Català" es veu obligat a establir per als seus concerts amb orquestra.

-- Quant pujava el pressupost dels Festivals recentment celebrats ?

-- A una xifra altíssima. Tant que si en lloc de les tres audicions que degut a l'entusiasme i enervoriment del públic, ha estat possible efectuar, haguessin estat dues únicament, els concerts donats, tot i omplent, els ingressos haurien quedat totalment absorbits per les despeses.

-- Què costa un assaig amb orquestra ?

-- Amb les tarifes que actualment regeixen per als assaigs, que són de 50 pessetes per professor i amb una orquestra constituïda per 84 músics, com la que ha actuat en els nostres Festivals, el cost de cada assaig és exactament de 4.200 pessetes.

--- Els tres plens a vessar dels nostres Festivals, creieu que trenquen l'"slogan" que la gent no assisteix als concerts ?

-- Com sigui - sense voler dir que va als concerts la gent que caldria --, que no he donat per admesa la certitud de l'"slogan" a què us referiu, airejat per certs comentaris accentuadament pessimistes d'alguns periodistes, que han pregonat als quatre vents, que el públic s'havia allunyat de les nostres Sales de Concerts, els tres plens a vessar, no han vingut, al meu entendre a trencar res ni a variar gens ni mica el panorama musical que de molt temps ençà domina en la nostra ciutat. Mes bé diria jo, que han vingut a continuar la trajectòria del que més o menys ha esdevingut sempre. Quan el públic flaireja que es troba davant d'una autèntica manifestació musical, d'una vàlua positiva assisteix al concert i omple la Sala, quan creu el contrari, es retreu. Recordeu en abonament del que dic que en aquest mateix curs, amb motiu de l'actuació de l'Orquestra Sinfònica de Stuttgart el Palau registrà també el complet de la Sala.

-- Creieu que els crítics musicals amb els seus judicis eternament iguals,

-- salvant honroses excepcions --- amb les seves cròniques de "gacetilla suplicada", mereixen l'atenció que se'ls reservin unes butaques ?

-- L'Administració del Palau en concedir els passis a la crítica musical, té únicament en compte l'importància i la tirada del periòdic o revista al qual es concedeix; sense entrar de prop ni de lluny en cap mena d'altres consideracions com les que formuleu. Aquests altres aspectes són més aviat d'incumbència dels Directors del periòdic, que han de tenir especial interès que la secció musical de la seva publicació estigui atesa d'acord amb la importància que mereix una activitat tan netament espiritual com és la música, i potser també del públic filharmònic que si ha de dir alguna cosa, té al seu abast les tribunes públiques obertes en periòdics i revistes.

Tot amb tot, em serà permès d'exterioritzar una aspiració : que la crítica posés el màxim amor i atenció a la noble missió que li ha estat confiada i que no es poguessin repetir falles tan vistents com la de publicar crítiques de concerts que no s'han efectuat, exemple entre altres concert Thibaud, que fou suspès a darrera hora, i l'incloure ben sovint a les crítiques obres que han hagut d'ésser suprimides del programa i substituïdes per un altra, senyal evident de no haver assistit al concert i ni tan sols haver pres la precaució d'haver-se procurat lleugeres referències de primera mà.

-- Una darrera pregunta : Hi ha un petit nucli dintre del Chor, que assisteix gairebé sempre a tots els concerts que es donen a la Sala i, naturalment, moltes vegades hem de recórrer a la seva gentilesa per a poder franquejar l'entrada. Podríeu dir-nos ben sincerament a què és degut que mai no sabeu dir-nos que no ?

-- Senzillament. Sempre he cregut i cada dia n'estic més convençut, que l'ésser cantaire de l'"Orfeó Català" és una cosa molt seriosa, més del que tots aquells que no han tingut el goig de conèixer i viure la vida interna de la nostra Institució poden imaginar. Doncs bé; si aquest es el meu convenciment, ¿ què es pot fer menys quan hom es troba davant d'un cantaire que sent la noble pruïja d'assistir a tots els concerts, de facilitar-li sense reserves, -- sempre que circumstàncies especialíssimes no ho impossibilitin -- l'accés a la Sala, si al mateix temps això pot contribuir a completar i afinar la seva sensibilitat musical ?.

-- S'haurà d'ampliar el despatx del Sr. Marill ?....

=====

MESTRE LLUÍS MARIA MILLET

Abans que el Mestre contesti les preguntes formulades, permeteu-me fer constar en nom dels de "Jovenívola" i dels seus lectors, la més cordial, sincera i efusiva felicitació pel seu èxit personalíssim obtingut en els Festivals Bach-Beethoven. Felicitació que voldríem que omplés el buit de tot el que no s'ha dit. A nosaltres, però, ja no ens ve de nou res. No sols el pressentíem aquest seu èxit, sinó que ja n'estàvem plenament convençuts.

-- Satisfet de l'èxit artístic dels Festivals ?

-- Verament satisfet.

-- Ha sortit tot tal com vostè desitjava ?

-- Així ho puc afirmar, tenint però en compte, que en Art no hi ha cap

fita, i que sempre hom pot avançar més en el seu camí ascendent.

-- En les anteriors audicions de la "Novena" donades per l'"Orfeó Català", aquesta mai havia estat dirigida pel seu Director; podria vostè explicar-nos el perquè ?

-- Explicar això sobrepassaria l'extensió d'aquest interviu i temo que feriria qualche susceptibilitat, la qual cosa no crec oportú de fer.

-- S'ha dit, que la "Novena Sinfonia" és una obra exclusiva per un bon quartet solista i un bon Director, desestimant la intervenció del Chor; ¿ opina vostè igual ?

-- Dubto que això s'hagi dit. En el cas que així sigui, qui ho ha dit demostra desconèixer totalment què és un Chor.

-- No seria possible, ara que estan assajades, fer una gravació en discs d'aquestes dues grans obres ?

-- En ço que a mi fa referència, no hi posaria cap inconvenient.

-- Passat el parèntesi dels concerts de Sant Esteve i Cap d'Any, podria anticipar als lectors de "Jovenívola" -- sinó és indiscreció -- quins projectes té per al pròxim any ?

-- Impossible de moment avançar res, no per manca d'idees, sinó perquè aquestes no estan suficientment concretades.

-- Té l'"Orfeó" en projecte alguna excursió pel vinent any 1956 ?

-- El projecte d'excursió més pròxim no és per l'any 56, sinó per l'onze de Desembre d'enguany, a la ciutat de Reus.

-- Cantarà aquest curs l'Orfeó la seva darrera producció "L'any mil" ?

-- No ho crec pas probable.

-- Quants mocadors va fer servir durant aquestes concerts ?

-- Divuit per concert i potser uns quants menys per cada assaig.

-- Pobra mestressa de casa... quin tip de planxar !

JORDI SALVAT

IMPRESSIONS I COMENTARIS

Una de les campanyes que més intensament s'haurien de portar a terme des de les pàgines de la nostra "Jovenívola", fora al meu modest - però irreductible entendre, - la d'anar a la purificació de la nostra llengua.

Comprenc perfectament la feixuga tasca que això comporta i així mateix també l'escabrositat d'un tema d'aquesta naturalesa; però per altra part, és inadmissible que en les files dels components del nostre Orfeó, encara hagin de sentir tants barbarismes, i altres "ismes", que de cap de les maneres no poden ser perdonables, puix únicament són fills d'una inexemplar negligència que amb una mica de bona voluntat, i plantant cara si és precis als elements retrògrads que s'entossudeixen

a voler fer ús constantment d'una sèrie de mots manllevats, podríem, sinó tallar-los d'arrel, almenys eliminar-ne un bon percentatge, que és precisament una de les tasques principals que hauríem de portar a terme.

Tenim entre els components de l'Orfeó Català, una sèrie d'elements intel·lectuals, amb suficients coneixements literaris i de la nostra gramàtica perquè, imposant-se voluntàriament aquesta tasca des de les pàgines de "Jovenívola", fariem possible que per mitjà d'unes converses filològiques ens fessin conèixer totes aquestes monstruositats gramaticals que, per deixadesa o bé per ignorància, estem contínuament pronunciant com un atemptat a la puresa de la llengua.

He tocat aquest tema perquè la meua sensibilitat filològica-gramatical-catalana, que per cert no passa d'ésser en grau elemental, puja de to quan sento que alguns cantaires esperen el diumenge per anar al "parque", a ballar sardanes, i s'acomoden amb un "hasta luego" precedit de l'incorrecte i permanent "bueno", acabant amb la frase de sempre : "Adiós".

JOAN MONGUILLLOT

CONVERSA AMB LA SRA. ERNESTINA CREIXELL, VDA. MULLOR

De Poblet a la Baixada de la Presó

II

Per tal de continuar la conversa amb la Sra. Mullor, començada a Poblet, la visitem ara a casa seva, al pis que ocupa damunt l'antic obrador de rellotgeria, situat a la Baixada de la Presó, una de les botigues més barcelonines en un dels indrets més barcelonins. Diríem, una botigueta menuda i coquetona com un rellotge de pulsera de senyora. Aquí va exercir el seu mestratge en aquesta art el qui fou espòs de la nostra interlocutora, el senyor Josep Mullor, que morí l'any 1932. El succeí amb igual competència i prestigi el seu fill Josep, molt aficiionat -ens diu el nostre amic i dibuixant, senyor S. Llobet Ribas-, a la pintura i als llibres antics.

Pugem per una escala interior, i la Sra. Mullor ens rep amb fina distinció en un petit salonet, convertit, però, en una sorprenent exposició-museu de quadres i diversos objectes. També hi ha un piano. I unes vitrines atapeïdes de copes, medalles i altres trofeus deportius. Referint-se a ells, la Sra. Mullor ens diu: "Són guanyats pel meu fill Ernest, en diverses competicions."

En una altra habitació, i entre els retrats de familiars, hi ha el de l'il·lustre fundador de l'"Orfeó Català", amb la següent dedicatòria:

" A n'En Josep Mullor,
benemèrit protector de l'Orfeó Català
on hi canten els seus sers més estimats.

Son agraït amic

LLUÍS MILLET

Abril 1921"

Parlem breument amb la Sra. Mullor del seu espòs.

El Sr. Josep Mullor fou un excel·lent barceloní i un gran patriota. Posseïa una extensa cultura i, sobretot, un gran cor que posà al servei,

ultra de la seva llar, de tot el que era art i Catalunya. Per això, des de primera hora figura en els rengles de l'"Orfeó Català" i, entre altres Entitats, col·laborà a l'"Associació Wagneriana" (on fins interpretà el paper de "Mime", del "SIGFRID"), a la "Filharmònica de Barcelona" i a la "Tertúlia Catalanista", de la qual fou un dels principals fundadors i mantenidor. Recordem les memorables vetlles de teatre català que l'esmentada Tertúlia celebrava setmanalment al Romea. Conreà, també, el Sr. Mullor, l'excursionisme i la fotografia. A l'Arxiu de l'"Orfeó" hi ha bon nombre de fotografies obtingudes en actes de la nostra Secció Choral, pel Sr. Mullor. No cal dir que gaudí de l'amistat de les més destacades personalitats en diversos camps culturals i artístics, així com dels Mestres i de molts components de l'"Orfeó Català".

Ran de la seva mort, el qui fou brillant Secretari de la nostra Institució, el senyor Pasqual Boada, en la seva Memòria corresponent a l'any 1932, dedicà un "memento" especial "en llaor de l'estimadíssim amic i company i devot servidor de l'"Orfeó" En Josep Mullor". I després d'exaltar els seus dots, acabava així: "El seu pas per aquesta casa deixa una estela de bons records, de simpatia i alta exemplaritat que difícilment s'esborrarà del nostre cor".

- No pensà en deixar l'"Orfeó", quan va morir el seu marit? -preguntem a la Sra. Mullor.

- No, senyor. Passat el dol rigorós vaig tornar-hi, sentint-me més confortada a l'"Orfeó". L'havia estimat tant, ell!

A continuació ens ensenya els seus àlbums de fotografies i records de l'"Orfeó", que comencen amb els retrats del Palau de la Música, de la Senyera i del Mestre Lluís Millet. Tot ben ordenat i documentat amb dades i escaients explicacions. Moltes de les fotografies són fetes pel seu marit. Cadascuna és una evocació i podem dir que constitueixen un historial gràfic dels cinquanta anys darrers de l'"Orfeó".

- Aquests àlbums, -ens diu la Sra. Mullor-, voldria que a més de les fotografies, expressessin tot el que sento per l'"Orfeó Català".

Més d'una hora hem estat contemplant-los.

En lloc destacat, apareix un retrat del Mestre Pujol, amb la següent endreça:

" A Ernestina Creixell Vda. Mullor,
cantaira benemèrita i exemplar
de l'Orfeó Català.

FRANCESC PUJOL
21/8/1943"

I en veiem una altra del xalet de Londres on estigueren allotjats el Mestre Lluís Millet amb el seu fill i la família Mullor.

Continuem les preguntes:

- Havent estat la seva primera sortida amb l'"Orfeó" a París i Londres, quina impressió li va produir la mort, a la capital anglesa, de l'orfeonista, Srta. Carme Tort ?

- Pot pensar: molt penosa! Va morir la tarda del mateix dia que donàrem l'últim concert, que fou a la nit. Aquella mateixa tarda la vaig visitar i encara vivia. Era la diada de Sant Joan, 24 de Juny d'aquell any 1914.

L'enterrament tingué lloc l'endemà, o sigui el mateix dia que emprenguerem el retorn a Barcelona.

- Conserva algun altre record trist de l'"Orfeo", a part a'quells que han afectat tots els seus components per igual, com la desaparició dels Mestres, etc.?

- Cap, apart dels que vostè al.ludeix. A no ésser un de desagradable, quan anàrem a Reus, on després del concert i per culpa d'uns provocadors haguérem de sortir a corre-cuita per darrera l'escenari.

- I records alegres?

- Tots ho són.

- Durant les excursions de l'"Orfeo", què feien els antics cantaires ?

- Si fa o no fa com ara. Anàvem separats les noies i els homes. N'hi havia de tranquils, altres de baladrers... Jo sempre m'he decantat de part dels tranquils.

- De les cançons que ha cantat amb l'"Orfeo", quina li ha agradat més?

- No sé quina dir-li. Totes. Però, com que quan hi vaig entrar la primera que vaig assajar fou "L'ocellada", de Jannequin, sempre que he tornat a cantar-la, m'ha recordat aquells temps.

- Variant de tema, quants n'ets té, senyora Mullor?

Cinc: A més, tinc el nét polític.

- Ja veu que a l'"Orfeo" ens recordem de vostè, -li diem per acabar.

- I jo l'enyoro molt, l'"Orfeo" -respon la Sra. Mullor, humitejantse-li els ulls.

Tot seguit i no sense emoció, ens ensenya les cartes que li van enviar el Mestre Lluís M^a. Millet i la Junta Directiva, en resposta a la que ella comunicava la baixa com a cantaire:

- Veu, -ens diu-, com que m'agraden molt, les sé de memòria, i ens les deixa llegir.

I acabada així la conversa, ens diu:

- Com que el primer assaig de la temporada serà el proper dia 9 de setembre, si Déu vol, ja els vindré a sentir.

Nosaltres, molt complaguts de la llarga assentada que hem tingut amb la Sra. Mullor, li donem les més expressives gràcies per la seva atenció i restem admirats de constatar fins a quin punt la distingida dama porta a dintre seu el nostre "Orfeo Català".

MATEU FIGUILLEM.

3 Agost 1955.

ELS NOSTRES MESTRES

A LA MEMÒRIA DEL MESTRE FRANCESC PUJOL

=====

Tal vegada m'hagin precedit des d'aquest simpàtic portantveu de l'Orfeó Català, en dedicar un record a la memòria de l'inoblidable Mestre Francesc Pujol. Si es així, millor: ja que per molt que s'escrigui en recordança d'ell, mai no serà prou pel que es mereixia. Per altra part, estic segur que aquests modestos mots no arriben ni de bon tros al nivell literari que jo voldria. Per tant bo és, que altres que ho sàpiguen fer no escatimin les oportunitats per a perpetuar amb llurs paraules, el record de l'enyorat Mestre.

Tots, o quasi tots sabeu, estimats cantaires, i més encara els que quan érem nois, tinguérem el goig d'ésser educats sota el seu magnífic mestratge, els meravellosos dots pedagògics que tant valoraven la seva personalitat. Llavors, però, no ho sabíem comprendre; desco-neixíem totalment l'eficiència de la seva severitat en el tracte, quan estava en la feina. Amb una mirada o algun gest, que moltes vegades formava una trajectòria fins arribar-nos al clatell, feia que ens comportéssim amb la deguda correcció. No obstant, el nostre obscurantisme ens induïa - !pobres de nosaltres! - a sentir-li certa antipatia i que el motegéssim nomenant-lo "el Cera", mot que s'aplicava llavors als guardes municipals. Quan cometíem alguna malifeta aprofitant-nos de la seva absència, sempre hi havia l'avís oportú que ens prevenia de la seva presència mitjançant un crit de : !Atenció que ve el "Cera" !

Alguna vegada he sentit dir, referint-se als nois que actualment formen part de l'Orfeó : "Són de lo més dolent que corre; en altre temps no es coneixia una quitxalla tan avalotadora. Els nois d'abans eren d'un altre temperament; més esbogerrats, si voleu, però no arribaven ni de bon tros a la dolenteria dels d'ara".

Si jo posés de manifest totes les malifetes i entremaliadures comeses llavors per iniciació pròpia o amb l'ajut d'altres nois, alguns dels quals podrien confirmar-ho, ja que afortunadament continuen com a cantaires del nostre estimat Orfeó Català, caldria ben segur tot un llibre bastant extens, i algunes d'elles, per llur categoria, deixarien tal vegada astorats a més de quatre dels que opinen que els nois d'ara són més dolents.

Tornant al record del Mestre Pujol, he de dir que era l'home útil i indispensable per excel·lència, segons afirmació feta més d'una vegada per competentíssimes persones; jo no faig res més que repetir-ho. Els seus amplis coneixements, el situaven davant de problemes d'acusades complicacions, les solucions dels quals esdevenien un èxit gairebé sempre. Ostentava diferents càrrecs dintre aquesta Casa, algun d'ells de positiva responsabilitat, i sempre amb la màxima competència. Era el braç dret del plorat Mestre Millet. Podríem dir, que ell forjava les cançons en llur matèria prima, les quals, després, eren objecte dels més càlids i sorollosos èxits per l'excel·lent polidesa i perfecta modelació que assolía el Mestre Millet.

És prou sabut que el Mestre Pujol ingressà a l'Orfeó Català com a senzill chorista, i amb la seva tenacitat, donant evidents proves de l'amor que professava a la genial obra creada pel Mestre Millet, aconseguí, amb l'ajut d'aquest, el càrrec de Mestre auxiliar, el qual millorà uns anys després ocupant el lloc de Sots-Director per les seves magnífiques condicions.

Finalment, quan la mort ens prengué l'inoblidable Mestre Millet, ostentà el càrrec de Director, essent de doldre que no pogués veure premiades les seves condicions, perquè, en el transcurs d'un any, dissortadament, també lliurà l'ànima a Déu, com si enyorés la companyia del seu idolatrat Mestre Millet.

Eren tan gran l'amor i la veneració que sentia pel Mestre, que apassionadament el seguia en tots els aspectes, puix sabia prou bé que era un músic com pocs n'hi ha, un amic com difícilment se'n troben, i un apòstol de bondat en tots els ordres de la vida.

Fins i tot volgué imitar-lo en maridar-se, ja que escollí per companya una simpàtica chorista que cantava en la corda de soprans primeres. Tots la coneixeu i teniu proves evidents del seu amor a aquesta Casa, on sap que compta amb una gran família que l'estima com estimava el seu plo rat espòs, i sent per ella un afecte sincer, ja que amb la seva presència ens el recorda més sovint.

Es molt el que és pot dir del Mestre Pujol, però com he dit, per a fer-ho, cal una habilitat literària que jo, dissortadament no posseeixo.

Amb aquestes ratlles he volgut solament dedicar un modest record a la memòria de l'enyorat Mestre Francesc Pujol, segur que m'ho sabrà estimar des del Cel, on deu trobar-se sens dubte, amb companyia del Mestre Millet.

JOSEP LÓPEZ ESPARBÉ

-----oOo-----

ESPURNES ATÒMIQUES
=====O=====

Entre els nois de la Secció de nois.

- Tu saps què vol dir un compàs partit ?
- Que ens l'hem de partir tu i jo: tu faràs les notes i jo els silencis.

Per omplir espai.

- Quin és el "colmo" d'un bon solfista?
- Saber el valor que té una negra....com la Marian Anderson.

Conseqüència.

- Diu que el Mestre Lluís M^a. Millet va tastar l'allioli, a Sant Medir?
- És cert, i qualsevol dia dirigirà amb una mà de morter.

Gangues de l'ofici.

- És veritat que els homes que canten a l'"Orfeó Català" duen una marca a l'esquena?
- Sí, la dels seients de ferro i fusta de la sala d'assaigs.

Després dels Festivals.

- Què t'ha semblat aquesta "Novena".
- Que no sé perquè no ha durat nou dies.

Una altra.

- I què en diu la crítica?
- No critica.

Però.....

- Però, hem observat que a alguns crítics musicals de la premsa barcelonina els ha agradat molt el quartet solista vocal de la "Cantata nº 4" i la part d'orgue de la "Novena Sinfonia".

- I què en teniu que dir?

- Que nosaltres potser hem badat, perquè no sabíem que en la "Cantata" hi hagi solistes vocals, ni en la "Novena" cap acompanyament d'orgue. Però, quan els crítics ho afirmen... Després direu que no s'hi fixen!

Disciplina.

- A la sala de lectura de la nostra Biblioteca hi ha un rètol que recomana "Silenci".

- Gràcies a aquesta recomanació, el silenci és absolut...quan no hi ha ningú.

Avis gratuït.

"Fa temps que al nostre "Orfeó" s'ha perdut el guarda-rròbes dels homes, amb un mirall i un paraigüer pels dies de pluja.

"L'afortunat que el trobi i l'instal.li degudament, serà recompensat amb una quantitat en metàl·lic"

Una virtut dalt d'una paret.

- A la sala d'assaigs hi ha un rellotge com una lluna nocturna, que és un model de discreció i de perseverança.

-- ¿.....?

- No marca l'hora de començar els assaigs, per no molestar els que vénen tard; ni la d'acabar-los, per no impacientar els que volen sortir puntuals.

- Doncs ¿què marca?

- La marca del qui el va construir.

M. P.

NOTICIARI

Per la Junta Directiva de l'Orfeó Català ha estat nomenada bibliotecària la Srta. Maria Artal, per atendre els serveis de la nostra Entitat. L'horari de la Biblioteca és el següent: Tots els dies feiners d'onze a dues del matí, excepte els dijous, que és de sis a nou del vespre.

L'Orfeó Barcelonés ha emprès la iniciativa d'organitzar un homenatge dels Orfeons de Barcelona al Mestre Antoni Pérez Moya. Figura eminent en l'Art coral i compositor tan admirat i estimat per tots nosaltres, ha fet que aquesta iniciativa hagi estat també ben acollida pel nostre Orfeó, el qual forma part de la Comissió Organitzadora. Fem vots per l'èxit més falaguer d'aquest projecte.

El Mestre Millet acaba d'aprovar tres nous cantaires: El tenor Josep Alarcón; el baríton Jordi Salvat, i el baix Lluís Millet.

El tenor és novell a la nostra Entitat i li desitgem que ben aviat es senti fortament posseït d'aquest flam que ens fa planer tot sacrifici i més ferm cada dia en l'alta missió que la nostra terra ens confia.

En Jordi Salvat ja de tot això en sap un niu. El seu cognom tan estimat a la nostra Casa estem segurs que farà d'ell un cantaire exemplar.

I en Lluís Millet i Loras, el fill del nostre Mestre, que fa ben poc que el vèiem encara en la Secció de Nois fent-nos el "solo" dels Infants al Pessebre" És amb veu plena d'esperança que hem de dir que molt ens plau veure entre nosaltres els fills, i avui ja, els néts, d'aquells que un dia ens senyalaren el camí, en fermança d'immarcessible continuïtat. Benvinguts !!

El dia 24 d'Octubre i al local de l'ORFEÓ DE SANS pronuncià una conferència el nostre President Sr. Fèlix Millet sobre el tema : "Joan Llongueres Apòstol dels Orfeons", amb motiu d'inaugurar el curs de les Tertúlies Musicals. No cal dir amb quin grat va ésser oïda la seva dissertació tan plena d'alliçonadors conceptes, i pronunciada amb aquell càlid llenguatge a què ens té acostumats.

Ens ha arribat la nova no gens agradosa que el dia 20 del passat Octubre, la Sra. Ernestina Creixell, Vda. Mullor va sofrir una caiguda a casa seva i es produí la fractura del fèmur, a conseqüència de la qual fou sotmesa a una delicada operació quirúrgica. Justament el dia abans havia assistit a l'assaig general de la "Cantata" i la "Novena", que l'antiga orfeonista escoltà amb viva emoció. Afortunadament, sabem que es troba força millorada, i no cal dir que li desitgem un prompte i total restabliment.

El dia 22 d'Octubre lliurava la seva ànima a Déu el Sr. Josep Salvadó i Segret, germà de la nostra estimada cantaire solista Srtà. Montserrat Salvadó. El dol de la benvolguda companya també el sentim nostre. aixecant les nostres oracions per l'etern repòs del seu plorat germà.

o
-----o o-----
o

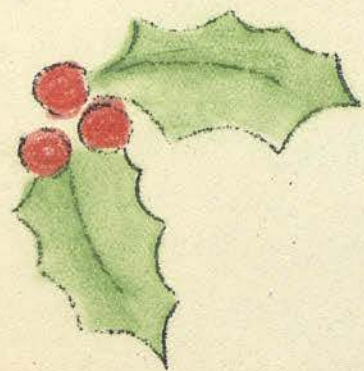
En 1944, l'Union soviétique a été le premier pays à reconnaître l'existence de la République de Chine.

Le 14 octobre 1949, le peuple chinois a proclamé la République populaire de Chine, ce qui a entraîné la fin de la République de Chine.

Le 14 octobre 1949, le peuple chinois a proclamé la République populaire de Chine, ce qui a entraîné la fin de la République de Chine.

Le 14 octobre 1949, le peuple chinois a proclamé la République populaire de Chine, ce qui a entraîné la fin de la République de Chine.

Le 14 octobre 1949, le peuple chinois a proclamé la République populaire de Chine, ce qui a entraîné la fin de la République de Chine.

Wishy
washy
washy
washy

Wishy
washy
washy
washy

